Franc.ª Femenias

Franc.ª Femenias. al 3. preint.ª que sap que Andreu Rosas
viuint Donā Dita Marina ā lliteras Señor del Coll roig eb
la obligacio de fer este la paret; y com este no fabricás
dita paret, no li ingue efecte la donacio.

Dem al 4 preint.ª que essent Conductor de la Montañeta
en diferents ocasions, tingué dificultats eb el Dueño del
Putxer sobre dita Marina, que este pretenia sua. en cuyas
ocasions li replicava el declarant, parlant per el Señ.r que li volia que fos sua, que la tancás.

Dem al 6 preint.ª que essent Conductor de la Montañeta Jorn y tancá ā mitjas la
paret de las velas del Coll roig, si que el Conductor de esta la tancá ā Dias.

Dem al 7 preint.ª que ā Com ā Conductor de la Montañeta, hagues possehit la dita Marina,
sempre hauria tancat per amitjes la dita tanca las velas; puys essent vezina ij fruit jera
eb dita Marina, es estat de Pagesos, y de tot ells sabut, que las mitjeras, se tancan amitjes eb
el veçi.

Idem al 8.ª preint.ª que en tot el tems que eb es estat Conductor de la Montañeta, es estat libero
ā qualsevol, pasturar de tot bestiar en dita Marina, com de fet la usde y pastura de
molt de bestiar de diferes Persones per estar obert al Cami de Mahó y Ferrerias.

Idem al 9.ª preint.ª que may tancá bestiar que encontrás en dita Marina, si dos tancave el que tro-
bave dins el sembrat.

Dem al 10 preint.ª: que quant llogave la Montañeta no es parlava de la Marina.

Idem al 16 preint.ª que dins el tems que es estat Conductor de la Montañeta, ha pasturat
el bestiar del Putxer y coll roig dins dita Marina.

Dem al 2. Intt.ª que Com ā Conductor de la Montañeta possehia dita Marina.

Idem al 3. Intt.ª que tant com estigué Conductor tancá ā Dias la paret qui divideix el pla y la marina.

Dem al 4. Intt.ª que essent Conductor intentá el Q.m Jaume Rosas, fer la paret de la Marina, pero
no la posá en obra perque trobá que havia de costar molt.

Idem al 6 Intt.ª que tot el tems que habitá en dita poss.ª quant encorrolave per St. Miquel, ter-
cave tot el bestiar de altri, que atrobave en dita Marina y haventne algunes bolbas encon-
trat del Putxer y coll roig, aviave ā los Dueños y estes le lo amenaven.

Arxiu Comtal de Torre-saura

Testimonis Ofensius. enviò de appellc 1º

Miquel Delgado

Miquel Delgado al 2º preintt curador de Andreu Roras, que no ha pres possessori de dita Marina, ny sap que dit Roras la haje posehida.

Miquel Taltavull

Miquel Taltavull 5. preintt respon altrocament.

Dem al 6. preintt que el Conductor del Putxer Ø, Coll roig tancave à totas la paret de las velas.

Dem al 7 preintt que es estil de Pagès tancarse per amitges las mitjeras: que no sap de qui es dita Marina, ny de qui era, quant ell era Conductor de la Montañeta, si be ohi dir al gn Jaume Roras que era sua.

Dem al 8 preintt que quant fonch Conductor de la Montañeta pasturà el bestiar que vol que é en dita Marina y que Continuament era habitade y pasturade de molts bestiars, de diverses Persions y Persones. y lo matex deix dix al preintt. 10.

Dem al 9 preintt que ell quant Conductor de la Montañeta, no te en memoria haver tancat el bestiar Cabrum del Coll roig qui moltas voltas corria tota la Marina y arribave fins à las Casas de la Montañeta, si que arribave el Conductor del Coll roig, qui las feya retirar.

Dem al 10 preintt que Com à tal Conductor, no ha fet may contraste eb el Señor, ny parte, qui ly done facultat, de posehir y gaudir ell ø totas de dita Marina.

Dem al 13 preintt que antes de ferse el Canal nove se passave per enan à Grabo, per el pla dit den Viteres, situat en mitx del pla de dita Marina.

Dem al 9. Intt que Creya tenir arrendade la Marina, y que era de la Montañeta, y que el Señor de essa estave en possessori, perque ly deya el Sr Jaume Roras que era de la Montañeta possc.

Dem al 10 Intt. que estigue 5 anys en dita possc, y que Creya enave Comprer ebtos arrandt de la dita Marina.

Dem al 11 Intt que el bl tancave la paret qui divideix el pla de la Marina.

Leonard Sanet

Leonart Sanet al 13 preintt que en certa ocasio ohi dir al gn Joseph Peris que quant havia estat à la Montañeta havia posehit la Marina que te plede ya Com à terras de dita possc.

F. Joseph Peris

F. Joseph Peris Augsc al 2 preintt que es amich del Sr Joseph Ader

Dem al 13 preintt que ha sentit dir à tots Joseph Peris que essent Conductor de la Montañeta posehia dita Marina Com à terras de la Matexa.

Arxiu Comtat de Torre-saura

Testimonis de fensiu.

Pere Carreters al 2 Intts: que essent Senor del Coll roig, tinguen per propia
1. aquella Marina

Dem al 3 Intts: que quant vene el Coll roig vene igualment la Marina per
2. ser de pertinencias del Mateix

Dem al 4 Intts que vene dita Marina junt eb el Coll roig a Joseph Vila del Putzer

Dem al 5 Intts: que tindren Rosas a las horas Senor de la Montanyeta ly esplicave
3. el puesto ahont estaven las fitas, que era alt la Montaña.

Dem al 7 Intts que ha vist Guillem Litteras Dueñs antes que fos ell, del Coll roig
1. que posehi la Marina, com essent de pertinencias del Coll roig.

Dem al 8 Intts: que vee a dit Litteras treurer terra nova en dita Marina.

Dem al 9 Intts que per tancar la terra nova ly dit Litteras principia un
2. tros de paret, al coll del Camí nou qui encara es en part patent.

Gabriel Marques

Gabriel Marques al 12 preintts que ha obit dir que alt la Montaño
3. ey havia una fita, y que la part de Marina confrontant eb las vetas
era del Coll roig es del Putzer, y lo obi dir essent Minyo.

Dem al 1. Intts de fol. 18 que ha obit dir a diferents Persones vellas, que la Marina era
de la Montanyeta cuyo Senor la dona al del Coll roig, perque la tancas a les
costas, y ha obit dir que esta la tanca, y que efectivament eb declarant ey
ha vist paret molt flaco, y eb ruina.

Marti Vila

Marti Vila al 13 preintts que ha obit dir a sus majors, y a altres que dita Ma-
4. rina era del Coll roig. y al 1 Intts de fol. 18 que des de molt de tems a esta part
ha sempre obit dir a los majors, que la Marina en questio era del Coll roig.

Idem al 2. Intts. de fol. 18. que des de tant de tems com la sua memoria alcan-
4. ta ha sempre tingut y reputat dita Marina com a porcio del coll roig, y de
los seus pertinencias.

Idem al 3. Intts de fol. 18. que ha obit dir a sus majors, que algunas fitas qui di-
3. vidian las terras de dita Marina entre la Montanyeta y Coll roig eran; pasats
se encontraven alt la Cima de la Montaña vejina a la post de la Montanyeta, y a las fal-
dos o devellades de ella.

Arxiu Comtal de Terra-sana

+ Idem al 8 Intt de fol. 18: que haventhabitat Molts anys al Putxer à la qual
5. estave agregada el Coll roig, ha vist que en la tanca dita las Velas, may
el pages de la Montañeta ha tancat mitjera eb el del Putxer. Si que el pa-
ges dueño del Coll roig tancava à Solas dita paret confrontant eb dita Ma-
rina:

D. Gabriel Saura

+ 4. Dn Gabriel Saura al 13 preintt que ha shit dir que la marina es del Coll roig
y lo ha shit dir à Lamo Joseph Pons Major, estant cert que era home qui
+ Sabia Moltas fitas del terme de Cutad=. y que per algun tems el Coll roig
2. ey havia ofiert-lat terras noves, tot lo qual ley ha shit dir Moltas voltes.
Idem respon lo Mateix al 7 y 9 Intt de fol. 18.

Antoni Marques

7. Antoni Marques al 2. preintt que à dita Marina ly diuen la Montaña del
Coll roig - lo Mateix diu al 2 preintt
+ Idem al 13 preintt que à lliteras Señor del Coll roig, ly shia à dir que la
1. dita Marina era de dita posse de manera que essent ell declarant mi-
2. natge, ha fet la mitjera eb el pta de la Montañeta ++ y essent mino
ha posat tres Cabres del Coll roig en dita Marina, y tambe ha shit
dir que el Señor del Putxer, havia donat à treuser terras noves
++ y haver tancat dit pta tambe lo diu al 7. Intt de fol. 18. ++ o las volia donar, y que el Sr del Putxer qui era el Mateix del Coll
roig tenia per sua, la dita Marina.
+ Idem al 20 preintt torna dir que ha tancat el pta de la Montañeta
amitjes eb el Coll roig y que en aquella ocasio era Pages de la Mon-
tañeta Lamo Antt Salvadull
Idem al 22 preintt que ha vist tenir à lliteras dos o tres anys,
que fonch fins que mori, tenir 40, o 50 Cabres. lo mateix diu al 12 Intt de fol. 18.
+ Idem super 1. Intt de fol. 18 que desde Molt de tems à esta part ha shit dir à sos ma-
4. jors que dita Marina era de pertinencias del Coll roig, Conforme los limites
del Intt.
+ Idem al 2. Intt de fol 18 que desde tant de tems com la sua memoria al-
4. canta, ha sempre reputat y tingut dita Marina, Com à pertis especi-
fant al Coll roig, y de las sues pertinencias.
+ Idem al 8. Intt de fol. 18. que haventhabitat Moltes anys al Putxer, al qual
5. estave agregat el Coll roig, may ha vist que el Pages de la Montañeta tan-
cás mitjera eb el Putxer o Coll roig, à la tanca las velas, sigue la tancava à
Solas el Dueño del Coll roig la paret confrontant eb dita Marina.

Arxiu Comtat de Torre-saura

Doctrinas sabentis à la C. del Corrvig.

Occupato possessione naturali ab alio, ad ue remanet possessio Civili, apud primum possessorem quia semel animo non amittitur, qui animus non censetur declaratus, nisi cum dicit esse spoliatum, alias pro eo presumitur, et probari debet per allegantem cum semper quis presumatur facere quod est sibi utilius. Fontan. decis. 321. à n. 20. ad 25.

Cum possessio Civilis retineatur animo si quis semel possedit etiam nunc possidere presumitur, animi mutatio non presumitur. Mensch. lib. 6. pres. 37. n. 4. et pres. 64. n. 1 = 10 = 17 = 19 = 32. et per tot.

Ex possessione arguitur et presumitur dominium. Mascard. Concl. 545. n. 4.

testes super dominio de auditu, in antiquis probant. Mascard. Concl. 548. n. 8.

Si testes deponant talem possedisse pro Domino, probant dominium Mascard. Concl. 540. n. 4.

et satis est probare dominium presumptivum ex possessione Mascard. Concl. 540. n. 23.

Dominium probatur per indicia et conjecturas. Mascard. concl. 539. per tot.

plures deponentes de auditu ab una et eadem Persona habentur pro uno tantum teste Surd. decis. 121. n. 12.

quando onus fuit adjectum per viam modi non incipit obligatio nec mora committitur ad effectum privationis nisi

Arxiu Comtal de Torre-saura

et est regula generalis in dispositionibus feudalibus in quibus persona non incurritur nisi post monitionem, que in mora et culpa positiva ponit, sicut in conditione si Titio, si navis venerit ab Alexandria, si Titius habitat Romæ, si in conditionibus libus. Lucas de fideicom. dis. cum. 134. n. 7. et 8. et de donat. dis. 12. n. 6. Molin. de hisp. primog. lib. 2. cap. 19. n. 20. et seq. Mascard. noch. lib. 4. pres. 175. n. 13. an defectus modi actum resolvat. Cod. de Barbos. tom. 1. vot. 69. n. 22.

nisi post interpellationem et monitionem, prout in quibus ubique certa dies non fuit prestituta, quid quid est in conditione si Titius donatio n. 34. vers. et quod quando § renuntiatio n. 40. ff. [illegible] Mascard. Concl. 550. n. 13.

Dominium probatur per edificationem muri Mascard. Concl. 550. n. 13.

Dominium non probatur per solum instrumentum emptionis etsi cum instrumento emptionis concurrat possessio emptoris, nam nec tunc probatur ejus dominium dicti venditoris vel emptoris, sed debet probari etiam de dominio auctoris. Mascard. Concl. 550 n. 1. ad 4.

Dominium probatur etiam per tantum tempus, cujus initij memoria non extat in contrarium. Mascard. Concl. 549. n. 1.

Extat et alius modus dominium probandi, veluti si quis verum colendum curaverit, et ex eo quod perceperit fructus etis dominus, nam satis ex his probatur dominium Mascard. Concl. 549. n. 5. et n. 9. dic. si quis utatur re ut dominus, presumatur dominus.

Licet ad probandum dominium antiquum, sufficiant probationes minus valida, nam non possunt inveniri plena probationes, sicus in probatione dominij de presenti, quod plena probari potest. Mascard. concl. 547. n. 7.

Arxiu Comtat de Torre-saura

Emendare libellum est Corrigere, superflua
resecare, mutare verba sententia permanente
addere vel detrahere et declarare obscura. Abbas
in Cap. significantibus de libell. obl. n. 24. Reiff. lib. 2.
decret. tit. 3. § 1. n. 26 Bart. mutare est unam actionem
omittere et aliam proponere Abbas et Reiff. ut supr.
Bart. ut supr. n. 12. Cumulatio est unius actionis
cum alia Coadunatio Abbas ut supr. Bart. ut supr.
n. 13. Cumulatio autem est de jure permissa
et solum prohibita in certis Casibus Bart. ut
supr: n. 14. Abbas ut supr. n. 30. ante lorquals
no se fa Menuo si se fa o no la Cumulatio, an-
te vel post litem Contestatam.

quod si vero obscurum sit que actio [illegible] intentata
Judex ipso de iure eam eluere debet, que actori
pro Celeris erit actio. nam in dubio Censetur
intentatum illud remedium sive actio illa
que Melius facto apticari potest = et hoc presertim tunc
quando in libello Clausula salutaris
adjecta subt. illa: super quibus omnibus peto mi-
hi justitiam administrari omni modo Meliori.
Reiff. ut supr. n. 19.

Que pugan cumularse latte y distmari y la ley

Arxiu Comtal de Torre-saura

Hey si Contendat ultra Covarr. la Diu Leyre Deus. Sabelli sacer n. 13.
in. n. 16. Citant Differents authors, y tambe n.
30. y 25. y en el n. 30 diu que en quant à Valley
si Contendat, no es necessaria diffamatio aixi
Com lo Diu Covarr. var. res. lib. 1. Cap. 14. n. 3 et
Sestatur de Communi. Sabelli sacer. n. 13.

in remedio legis si Contendat non est ne
cessaria possessio [illegible]. Fontan
Decis. 329. n. 14.

ut articuli recipiantur sufficit ut admittan
tur ad Causam et Cum alis juncti, Con-
cludant ad intentionem proponentis, nec
opus est ut singuli articuli sint necessarii in
ferant ad victoriam, sed satis est ut aliqui
conferant ad minimum Peregr. lib. 1. Consil.
82. n. 21. et n. 3. et quidem sine dubio cum clau-
sula salvis juris imperbinentibus et non ad
mittendorum. Dict. n. 3.

Arxiu Comtat de Torre-saura

Se ha de protestar de no aprobar la Persona dels testimonis

1. Diga si ha estat pregat per alguna Persona o Personas per ser de present testimoni: si diu si en nomenia ~~tals~~ aquestas o aquella.

2. Diga si es amich o Conegut del Señor Joseph Soler, o Cedet del Sr Andreu Rosas

3. Diga si sap o ha oit dir a los Jeus majors que la Marina mencionada en el ~~memorial~~ interrogatori per Antoni Roig ~~y~~ es de pertinencias ~~del~~ Patrimoni del Coll roig.

4. Diga si es ver que antes que el Sr Andreu Rosas, venes la porcio de terras de la Possessio de la Montanyeta al Señor Joseph Soler, ja pretengué formentha Va Miquela anglada y son fill Joseph Dita que la Marina del interrogatori era propria de ells Com a Señors del Coll roig, y no de dit Rosas, de manera que la visita dita Marina y ~~per~~ part de un y altra ~~ha~~ ha ~~hi~~ ~~hi~~ ~~hi~~

en la Montanyeta las parets eran molt flacas. Devia temer
que el bestiar entrás dins el Corrivedis, o semblant de la Possessio
de la Montanya etc. puys era costumat de pagés tancar algun animal encontrat.

19no Digas si com à Conductor de la Possessio de la Montanyeta se ha stipulat
jamay en algun Contracte entre el declarant y el Senyor de dita Poss.o
que el declarant com à Conductor possehidor y padrà el dit gaudir de
dita Marina y dels emoluments de ella. si dins quants anys dits

10. Diga si sap o ha ohit dir que dita Marina se encontraven algunas fitas
en territori obert enclavat que el testimoni si sia propi
quin la dividian de la Poss.o de la Montanyeta las quals estaven à saber: una
fita à falda de Coster del Ortet de la paret Mitjera en el plà de la Montanya
ta una fita alt la Montanya entre unas penyas y cupa Atalaya qui mirave
à dita fita, y altre fita devallant la Montanya à mitg Moch de ella poch
mes o menos plantada sobre unas penyas, prop de las quals ey havia dos
pins, y apuntave dita fita à la tanca del Coll roig de las velas. Si diu que
lo sap o ho ha ohit dir, diga si sap que alguna persona haja llevat las fitas
y nomeni la Persona.

12. Diga si sap o ha ohit dir que Jaime Juan Vela del Puitxer intenta de
donar terras novas dins dita Marina y no las donà, perque mori en mitg
de la sua determinacio. Com tambe diga si sap o ha ohit dir que Guillem Liseras
antes Dueño del Coll roig ja llegué en dita Marina un poch de terra nova, y feu un
poch de paret al Coll del Cami qui encare existeix, perà que no pogué acabar
de tancar abandonà dita terra nova.

13. Diga si sap o ha ohit dir que antes de ferse el Camí nou qui Conduex à Mahó
se passave per enan alt per el Coll roig y per el plà dit den Liseras
qui era per el Camí tender à dita Granja qui no Contubria à las Ferrarias, situat
en mitg el plà de la dita Marina.

7 Diga si es ver que quant era ell declarant Conductor de la Montanyeta si hagues
com à tal possehit la dita Marina hauria tancat per amitges el Senyor o Con-
ductor de la tanca plana del Puitxer y de las velas del Coll roig devident com diu-
deixen aquellas tancas la dita Marina, puys es sabut de tothom, y de tots los
Pagesos, que las Mitjeras se tancan per amitges el Vezi.

Arxiu Comtal de Torre-saura

40 Cabres al Coll Roig que mantenia dins dita marina.

Joseph Jover diu que essent Cabrer del Pitxer ha
shit dit à Lamo Joseph Vila dueño de ell que la ma-
rina era del Coll Roig; y essent ell ab altres Cabrers
encontraren per la Montanya algunas rocas
qui tenian regatells fets, y demenant ell que era
era allò, ly digueren que eran fitas

Joseph Vila y Casanovas ha shit dit à Lamo Joseph Vila
son avi dueño del Coll roig que de dret el Cami tender qui
va à Ferrarias, fins alt la montaña era tota del

Dn Bernat Joseph diu: que antes de [illegible] Cami nou
Mato se passave per enar allí per el Coll roig, y despues per
el pla den Llateras qui era per el Cami tender, qui pocha ha enave
à Ferrarias.

Diego Canellas vell diu que antes de mudarse dit Cami, se passa
va per enar à Mato, per el Cami tender qui pocha Conducha
à Ferrarias, situat en Mitx el Bosch o Marina obert

Joseph del Rafal ofisi ofamo Joseph Pitis que sempre la marina era estat
Joseph y Matheu Pitis stiuen que sempre se que tenan, que
à Son Pare que la marina era del Coll roig y que dit Son Pare deya que
haviem shit dit à Son Pare y dona shi dit present quant se vol à vendre
y el Dr Palmer la seu regonexien per lamo Joseph Pitis Son Pare y Lamo Rafel
aquella era pegue dit que era del Coll roig.

Arxiu Comtal de Torre-saura

Memoria de lo que dihuen y saben los testimonis
sobre la pretensio del Coll roig à la Marina oberta
eb el Cami de Mahó.

Martí Vila desde que te memoria ha sempre obit dir y
reputat La dita Marina Com à propria del Coll roig, ha
obit dir que alt La Montanya se enmontraven las fitas
eb la Montanyeta; y que el coll Roig en temps passat
aseñalá y partí terras novas; pero que no se tregueren.
El vell Mica diu que essent Dueño del Coll roig ha tengut
Dames del Coll roig à Lamo Joseph Vila; y que ha vist las
fitas qui pojsaven per alt la Montanya, y devallaven
per lo falde dret à la tanca dita las velas: Que fullem
Dn. Gabriel Saura diu que ha obit dir à Lamo Joseph
de St. Joni Martí, que la Marina era del Coll roig; y que
havia vist donar y terras novas. tambe lo ha obit dir à Gabriel
Antoni Marquez Balle de Estella, diu: que ha vist las
fitas fa cosa de 40 anys: que del dret de la paret del
pla de la Montanyeta cap à enmt à la Montanya ha
vist una fita à falde del Conter: que alt la Montanya
al dret de dita fita ha vist una fita, entre unas peñas
qui hon allá y una tallada: que seguint el dret à devallar
la

la Montañya, Cap à la tanca del Collroig ditas las Velas, poch mes o menos à Mitja Hora de la Devallada de la Montaña ha vist una fiola, plantada sobre unas peñas, prop de las quals se encontravan dos pins.

Diu que pensa que haurá uns 30 anys, que estant per Mitjatje en Lams Joseph de Alputger, ajuda à tancar Mitjera en el Pages de la Montanyeta à la paret qui divideix los plans en dita Marina. y may ha vist tancar Mitjera à las Velas en la Montanyeta tambe ha vist Com el Vell Lliveras Sr. del Collroig Requeixtros de terra nova qui no arribave à tapar y que principiá paret al Coll del Camino fins baix la Costa, y que la abandonà falto de forsa.

Que ha vist el Matey Lliveras tancar tota la tanca dita las Velas qui feya tot una Marina en la dames y que ley ha vist treurer de terra nova. y antes jo tenia un hort prop la paret de la Montanya; pero ell feu tota la paret Confrontant en la Posse de la Montanya y la Confrontant en la Marina en questio.

Que Lams Juan Vila de Alputger intentá donar terras novas dins dita Marina, pero que en Mitja de la sua determinacio Morí.

Que ha vist tres o quatre anys que el Vell Lliveras, Mantenia

Arxiu Comtat de Torre-saura

...que ha dit Dr Font elegit per dit Sr ...

Yo

~~Lo primo~~ Jo ques elegixa dit Dr Font ~~lo que esta part ha exercit~~ jams be, no essent este Jo sospete a ninguna de las parts, el dret precisa, y no dona arbitre per passar a altre electio.

Que si per impossible, apareguès a V Ep.a elegir altre Advocat, y encare domiciliat fora Ciutat de Sa Cuya electio, protesta expressament esta part y en la mellor forma que de dret puga, no consentir, y se intentas ser electio de algun Advocat ~~regidor de Mahó~~ es precis que la Exp.t faxia present a V Ep.a ser notoris y publichs los motius de sus pitio que te contra ells, per raho de Dn Pere Martorell son Marit ~~Procurador~~ exceptuant solament los Mt. Mag.cs Dr Juan Font y Febrer Dt fiscal R.l y Patr.l y lo Dr Antoni Pons y Costabella, qui no hi son sus speches, a que esta prompta dita exp.t a Confirmar mediant juramento ~~que esta~~

que ad super-fundandum offerens, per que Exto qualsevol leve objectio

Arxiu Comtal de Torre-saura

Arxiu Comtat de Torre-saura

Marti Vila
D. Gabriel Saura
Lamo Gabriel Marques
Antoni Marques Hasse de orellas.
Joseph Jover
Joseph Vila y Casanovas
Llabor Joseph Pires

1. Diga si es ver que ell declarant de molt de temps à esta part ha empres o hit dir à alos seus majors que la Marina oberta al Sami de Mahó situada entre el Pla de la Montañeta Posse de la tanca plana de Alputxer y la tanca dita las velas del Coll roig fins alt à la cima de la Montañya de dita Posse de la Montanyeta era y es de pertinencias de la Posse dita el Coll roig segons ell ha entes que dita Marina per dalt Coll Roig à Serron majors era estada

Marti Vila
Antoni Marques Blle
Joseph Jover
Llabor Joseph Pires

2. Diga si es ver que de tant de temps com la sua memoria alcansa ha sempre reputat y tingut dita Marina com à expectant à la Posse del Coll roig y de pertinencias de la Mateixa.

Marti Vila
Antoni Marques Blle
Joseph Jover
Llabor Joseph Pires

3. Diga si sap o ha hit dir à los seus majors de edat que algunas fitas qui dividéxen las terras de dita Marina eb el Coll Roig y la Posse de la Montanyeta se encontraven alt la cima de la Montanya vejina à la Posse de la Montanyeta

Marti Vila
Antoni Marques Blle
Joseph Jover

4. Diga si tant es ver lo anit article que estant ell declarant per cabrer à la Posse de Alputxer, quant esta Posse era del Honor Joseph Vila encontrantse ell declarant eb altres Cabrers de altres Possesions, per la Montanya vejina à la Posse de la Montanyeta veren algunas rocas, qui tenian regatells fets y preguntant ell declarant à los dames Cabrers, que cosa era allò, ly responguéren dits Cabrers que eran fitas qui dividian aquellas terras

Joseph Jover

5. Diga si es ver que haurá cosa de 40 anys que ell declarant veu las fitas qui dividéixen la dita Marina eb la Posse de la Montanyeta, si diu que si Diga si ell se encare perfetament en memoria, per ahont estaven ditas fitas, y per ahont ajeñalaven de manera que si fos necessari, podria designar o ajeñalar los llochs ahont estaven y ahont miraven

Antoni Marques Blle

6. Diga al preseint si sap que es ver que del dret de la paret del Pla de la Montanyeta Cap à munt à la Montanya se encontrave una fisla à falda del Coster que ell declarant ha vist: que alt la Montanya al dret de dita fisla ha vist una fita entre unas peñas qui son allá y una atalaya: Que seguint el dret de esta fita devallant de la Montanya Cap à la tanca del Coll Roig dita las velas, poch mes o menos à mitx lloch de la devalla de ha vist una fisla plantada sobre unas peñas, prop de las quals se encontraven à las horas dos Pins.

Antoni Marques Blle

7. Diga si es ver que estant ell declarant per mijatge à la Posse de Alputxer haurá circa 30 anys ell ajudá com à mijatge de dita Posse à tamar mijera eb el Pages de la Montanyeta à la part qui divideix los plans de la Montanyeta eb la Marina de que aqui se tracte

Antoni Marques Blle

8. Diga si ja may ell declarant ha vist eb Pages de la Montanyeta que haja tamat mijera eb el Pages del Putxer o del Coll Roig à la paret de la tanca dita las velas del Coll roig Cap per el Contrari ha vist habitant à la Posse de Alputxer que el Pages o Dueño de esta tanca ha sempre à solas la mentada paret

Contra tanca dita Marina
Antoni Marques Marti Vila y Joseph Jover
Llabor Joseph Pires

Arxiu Comtat de Torre-saura

Causa de Rubi y Morera per la Advocaria.

Ihs Die. Februarij 1779

Vista la pnt Causa tractada entre parts de una agent al D.D. Miquel Rubi, y en son nom Maria Capella y de altre defendent Simon Morera. Vist senyaladament lo article dilucidat per dit Morera suscitat, mediant el qual pretenia: que no es permes à son adversari seguir la pnt Causa per medi de dos Procuradors simul et in solidum, Conjunctim et divisim. Se Dnt. Magf. eb Consell de son assor. aff. infrascrit (x ppte Duce) proveheix eb lo Modo y Forma y figuent.

Atteses que si be es ver que es per el Dret permes el Constituhir molts de Procuradors, tant simul tantum, Com simul et in solidum, pero quant aquells son Constituits simul et in solidum, lo effecte que produeix semblant Constituio en los Procuradors Judicials, es: que si al principi un de ells no vol seguir, e procurar la Causa puga lo altre entrer à prosseguir la procuraio de ella. Si la Causa pero se encontra ja preocupada per un de semblants Pro.rs ja no es permes al altre entrometerse en ella, Com succeheix en el Cas de haver Contestat lite algun de ells; puys per semblant Contestaio se fa Senyor del lite, y per consequent deu ell finirla; tot lo qual es en dret Constant y approvat, mentras no sia dit en la Constituio, que no sia mellor la Condicio del ocupant, en cuyo Cas proveheix altre jurisdicia disposicio, que es inutil mencionar al present, perque no se encontra aquella Clausula dins el Mandato procuratori presentat per Maria Capella y Pere Bremon Rotlls Suis pretensis nominibus f. fol. 5. de esta Causa. Per lo que Com haguès ja Maria Capella Contestat lite Procuratorio Nre. f. quant se entrometé en la Causa Pere Bremon Rotlls Suis pretensis Nre. f. se veu que mal dit Stamp. ament se entrometé en ella, perque expirà el seu mandato aixi que dit Maria Capella haguè Contestat lite. Sens que puga dirse que no tinga interes Simon Morera en la sua propria excepcio, perque es interessant à tot res, que no sia distinguit en differents Contrarios, y obligat à litigar eb ells, Com tambe eb que no se divideixca La Continencia de la Causa. Per tot lo qual dit Dnt. Magf. eb dit Consell ve obligat Maria Capella Nre. f. à prosseguir ella à solas la pnt Causa, sens que puga entrometerse en ella Pere Bremon Rotlls eb la sua pretesa qualitat de Pro.r quod ita provisum non obstantibus f. Neutram f. et Intrometur.

Arxiu Comtat de Torre-saura

Causas que defensa el Dr. Font

Pro dor Sr Pau Ribas

Subasta de las Casas de Thomas Andreu ats Soly aygua

Mf Causa de Pelegri de las ferrarias + Contra el Rco del Mercadal.

~~Mf de la part Contraria~~

Causas en que dit Ribas es Prodor Contrari.

Pno Causa del Dr Sriay, Contra Dn Bernat + y germans Banets.

Mf Causa de las emparas de la Torreta.

Mf Causa de Legitima Paterna y Materna + de las germanas Comellas, Contra el Sr Joseph Arguimbau.

Mf Causa de Guillem Camps Molinet + Contra la Madona de Son Camps.

Mf Causa original de Dn Bernat è Dr + Gavino Marroreli.

Las Causas las ha despachadas el Dr Font de ijdè è esta part, poch mes o menos. es advocat dela Com. de Mayo y fins al pnt Comà tal ha despachat tots los negocis pertanents à aquell Offici.

Prodor Rafel Barceló.

Causa de Honofte Marques, Contra Antoni Bosch. sobre la palla.

Mf Causa de dit Marques, Contra dit Bosch sobre las figueras.

Mf Causa de las germanas Comellas Contra los germans Arguimbaus sobre la legitima

Mf Causa de dites Comellas, Contra dit Arguimbau sobre lo augment del dot.

Mf Causa de Concurs de Creditors, contra dit Arguimbau.

Pro dor Juan Pomar Comte de Franciscanos y Monjas

St Franc Contra la Sra Madrona Concurs de Creditors.

Mf Sta Clara Contra Sr Juan Roselló sobre las Casas de dit Roselló, fre rendade

Mf Sta Clara Contra Antoni Capo, y enda sobre la Sua Viña.

Mf Sta Clara Contra la Sra de Canals Conell, sobre Ceñs.

Sr Antoni Benejam declara que actualment es encara el Dr Jaume Advocat dela Vte y que fins al pnt, qualsevol negoci que ha estat propi del Offici de Advocat, sempre lo ha despachat.

Arxiu Comtat de Torre-saura

Ribby Lupur 8. Barcelo 9.
Pomar. 10 Remol. y Ribby 11

Ala Sra Dna Antonia
Olives y Squella
q.D.S. M.C.

Ciutadella

Arxiu Comtat de Torre-saura

Prosegueix Jerenias al 7 Intt.º que vo te Inerancia haver tancat May
Bestiar encontrar en dita Marina, per estar oberta la Mateixa.

Item al 8. Intt.º que en certa ocasio trobant à Joseph Vila qui pasturave
Cabres en la Marina y en el pla, lo tregué, y dit Vila respongue, que no
pensave fer Mal.

Item al 9 Intt.º que pensave que la Marina era de la Montaneta, y que
el Sr estave en possessori de la Mateixa de manera que tot el temps
que la tingue arrendade pensave tenirla com à part de dita possª.

Joseph Monjo

Joseph Monjo al 11 preinth.º que ha dit dir à Lamo Joseph Piris que dita Marina
era de la Montaneta.

Item al 13 Intt.º que ohi dir à Lamo Joseph Piris que seña la porcio de
terra en la qual va Compresa la Marina y que el Sr de la Montaneta
venè à Soler y que la seña com à part de dita possª

Item al 14 Intt.º que ohi dir à dit Piris, que quant era Conductor de la mon-
taneta y se fen la venda à Soler, possehia com à tal la dita porcio ve-
nude, de manera que feya pasturar el seu bestiar à la Marina y
que aguardave algunas alzinas, y propta tanca dita las vedes
perque no hi robassen los aglans.

Juan febrer al 3. preinth.º que la Marina en questio, ha tran sempre
Montaña de la Montaneta.

Item al 12 Intt.º que se trobave present, quant Lamo Joseph Piris y Sr Soler
señaven la terra venuda à dit Soler, pero no te intelligencia que dit
Piris com à Conductor de la Montaneta possehis dita Marina.

Barthª Janer al 13 preinth.º que com à Conductor del dit terreno venut à Soler
se ha Creget tenir possehidor de dita Marina, perque el Sr de dit
terreno que es Soler ley donà y que ell declarant donà à fer la part
qui tanca dita Marina, ahont ell Mateix ha fet treure algunas terras noves.

Item al 12 Intt.º que sab molt be que Lamo Joseph Piris en qualitat de Con-
ductor de la Montaneta possehia dita Marina, y lo fayt perque ell declà-
rant seña junt ab dit Piris el terreno que te venè à Soler.

Item al 15 Intt.º que ell declarant com amitjer actual de dit terreno ara y tem-
pre ha possehit la dita Marina, ha fet y cultivat la Mateixa, com las
dames terras de dit terreno.

Arxiu Comtat de Torre-saura

El R.t D.r Palmer al 2.on preinth.t que es dit lo terreno de Andreu Rosa, y amich de Soler.

Dem al 3 preinth.t que pensa es dita Marina de la Montañeta, y lo hi ha sobredit dir al autor de D. Pere Martorell, que tenia pretensio en ella.

Dem al 4 preinth.t que lo sobredit ley digué Miquela Anglesa, despues de venuda la porcio de terreno al Sr Joseph Soler.

Dem al 11 preinth.t Que lo hi ha sobredit dir à una Persona que havia vist fitas en dita Marina y altre Persona, que dites fitas eran à altre part de la Montanya, molt distant de la porcio que pretenen Martorell

Dem al 16 dit.t que lo amo Joseph Piris Com à Conductor de la Montaneta porta dita Marina y lo hay perque en la ocasio que tenvené el terreno à Soler, este junt ab dit Piris senaren dit terreno, en el qual enave Compre la dita Marina.

Ciutadella.

por Barcelona.

A Dn Pere Martorell
En la Vila de Mahon.

Prosseg ceio Sindic Marquer

Idem al 10 Intt. de fol. 18. que Guillem Literas y sient Dueño del Coll roig tregué una porcio de terra nova qui no arribave à 1 q.tª dins dita Marina, que principio à parer per tancarlo, al Coll del Camí nou, fins baix la costa de cuya paret es encare en tant alguna porcio, y q.e ce abandonà el prosseguirlo, per que ly faltaven medis.

Idem al 11 Intt. de fol. 18. que antes de tancarse la tanca dita las velas, ha vist ell declarant que la terra de dita tanca, era oberta y contigua à dita Marina de manera que esta y la dita tanca fey en tot una Marina; y que essent dit Literas señor del Coll roig tancà de paret la dita tanca, y la tregue de terra nova.

+ .2.

.6.

Joseph Jover

Joseph Jover al 13 preinth que ha shit dir abrell del Putxer, que el Sr de la Montañeta donà al del Coll roig la tanca dita la Marina, per que se tancàs; y no sap que jamay hia estade tancade, ny sap qual Marina ly donà, ny si era molta o poca.

Idem al 21 preinth: que tant de la Montañeta sempre ha tingut gran numero de cabres, y los pasturave en dita Marina, la qual los era dividida del coll roig, per medi del Camí real nou.

Idem al 2 Intt. de fol. 18. que no sab de quina poss.ª es dita Marina.

Joseph Piris

+ .4. Joseph Piris al 13 preinth que moltas voltas ha shit dir à son Pare, que la part de dita Marina del Camí nou era de la possª del Coll roig

+ .2. Idem al 16 preinth que shi dir à son Pare que un qui estave al Coll roig comensà à treurer terras noves en dita Marina, à la part de las velas, y lo deixà enar perque no tingué forias, per fer la paret

+ .4. Idem al 1. Intt. fol. 18. que desde molt de tems à esta part y sempre ha shit dir à los majors, que la Marina conforme los limites que diu dit Capitol, es de pertinencias del Coll roig.

+ .4. Idem al 2. Intt. de fol. 18. que desde tant de tems com la sua memoria alcansa, ha sempre reputat, y tingut dita Marina, com à porcio del Coll roig, y de las sues pertinencias.

Idem al 2 Intt. de fol 42. que en tant es vers lo sobredit, que sempre ha shit dir à son Pare Joseph Piris que dita Marina era del Coll roig y que este deyo que tempre lo havia shit dir igualment al Avi de ell declarant y Pare res pechive.

+ .4. Idem al 2 Intt. de fol. 42. que quant se intentave vendrer per Andreu Roras la dita Marina era ell declarant present, en la ocasio que el R.t D. Gabriel Palmer curador de dit Roras feu regoneixer la materia per los honors Joseph Piris son Pare y Honofre Juaneda, en cuya ocasio digué dit Joseph Piris son Pare que la dita Marina era del Coll roig.

Arxiu Comtat de Torre-saura

Joseph Vila

+ Joseph Vila al 2 preinst que ha shit dir à son avi Joseph Vila y Leguí dueño del Putxer
4ª y coll roig que dita marina, apartania à dit Putxer y Coll roig. y lo mateix respon al
Interr 1er de fol. 18.

Matheu Pirís

+ Matheu Pirís al 3 preinst que ha shit dir moltas voltas à son Pare, que la part del
4 Camí nou de dita Marina era del Coll roig.

+ Idem al 4 preinst que shi dir à son Pare que un qui estava al Coll roig, comensá
2. a treurer terras novas en dita Marina, à la part de las velas, y lo deixá enar per=
que no tingue forças per fer la paret

+ Idem al 1. Interr de fol. 18. que [illegible] de molt de temps à esta part ha sempre shit dir
4ª à sus majors que la Marina conforme los limites allí assenyalats, era de pertinencias
del Coll roig.

+ Idem al 2. Interr de fol. 18: que de tant de temps com la sua memoria alcansa
4ª ha sempre reputat y tingut dita Marina com à propria expectant al Coll roig
y de las sues pertinencias

+ Idem al 3r Interr de fol. 42: que es tant es ver lo ante dit, que sempre ha shit
4ª dir à son Pare Joseph Pirís que dita Marina era del Coll roig, y que son
Pare deya que sempre lo havia shit dir igualment, al avi de ell declarant
y Pare respective.

Ante Mi Juez Ord. de Sta Mag. y Su Real Audiencia
mo Señor pres. Castillo de Morella
Mig Sto. Año de Mil
S. A. Como dueño
m. a.